

ISSAI 100

A legfőbb ellenőrző intézmények nemzetközi standardjait (ISSAI) a Legfőbb Ellenőrző Intézmények Nemzetközi Szervezete (INTOSAI) adja ki. További információ: www.issai.org

INTOSAI

A számvevőszéki ellenőrzés alapelvei

INTOSAI SZAKMAI STANDARDOK BIZOTTSÁG

PSC Titkárság

RIGSREVISIONEN • LANDGREVEN 4 • P.F. 9009 • 1022 KOPPENHÁGA K • DÁNIA
TEL.: +45 3392 8400 • FAX: +45 3311 0415 • E-MAIL: INFO@RIGSREVISIONEN.DK

INTOSAI Főtitkárság - RECHNUNGSHOF
(osztrák számvevőszék)
DAMPFSCHIFFSTRASSE 2
A-1033 Bécs
AUSZTRIA
Tel.: ++43 (1) 711 71 • Fax: ++43 (1) 718 09 69

E-MAIL: intosai@rechnungshof.gv.at;

HONLAP: <http://www.intosai.org>

Fordították: Malatinszky dr. Lovas Irén, Giday Zoltán (1999. szeptember)

A fordítást felülvizsgálta a 2001. évi átszerkesztés után:

Ákos Endre, Bodonyi Miklós, Malatinszky dr. Lovas Irén, Németh Péterné, Szarka Péterné, Tóth Pál (2004. első félév)

Lektorálta: Az Állami Számvevőszék Módszertani Bizottságának Terminológiai és Fordításlektorálási Munkacsoportja (2010. március)

1. Az INTOSAI ellenőrzési standardjainak általános kerete a Limai és Tokiói Nyilatkozatokon, az INTOSAI által a különböző kongresszusokon elfogadott állásfoglalásokon és jelentéseken, valamint az ENSZ Szakértői csoportjának a fejlődő országok államszámviteléről és közpénzügyi ellenőrzéséről tartott üléséről készült jelentésen alapul.

2. Az INTOSAI ellenőrzési standardjai az alábbi 4 részből állnak (lásd a táblázatot):

- (a) Alapelvek
- (b) Általános standardok
- (c) Az ellenőrzés lefolytatásának standardjai
- (d) A jelentéskészítési standardok

Az INTOSAI ezeket a standardokat azzal a céllal dolgozta ki, hogy keretet nyújtson az ellenőrzések során követhető eljárásrend és gyakorlat kialakításához, beleértve a számítógépes rendszerek ellenőrzését. A standardokat a legfőbb ellenőrző intézmények sajátos alkotmányos, jogi és egyéb feltételei között kell figyelembe venni.

3. Az ellenőrzési standardok alapelvei olyan alapvető feltevések, állandó kiindulópontok, logikus alapelvek és követelmények, amelyek segítik az ellenőrzési standardok kidolgozását, és segítséget nyújtanak az ellenőröknek véleményük és jelentéseik kialakításában, különösen azokban az esetekben, ahol nem alkalmazhatók konkrét standardok.

4. Az ellenőrzési standardoknak összhangban kell állniuk az ellenőrzés alapelveivel, továbbá minimális útmutatást kell biztosítani az ellenőröknek, segítve az ellenőrzés során alkalmazandó ellenőrzési lépések és eljárások meghatározását. Az ellenőrzési standardok képezik azokat a kritériumokat vagy mércét, melyek alapján az ellenőrzési eredmények minőségét értékelik.

5. Ezen standardok értelmezése és magyarázata az INTOSAI Kormányzótanácsának a kizárólagos joga, míg azok módosítása az INTOSAI Kongresszusának feladata.

6. Az alapelvek az alábbiak:

- (a) A legfőbb ellenőrző intézménynek minden lényegesnek tartott ügyben mérlegelnie kell az INTOSAI ellenőrzési standardoknak való megfelelést. Bizonyos standardok nem alkalmazhatók a legfőbb ellenőrző intézmények által végzett egyes tevékenységek esetében, ideértve a bíróságként működő legfőbb ellenőrző intézményeket, továbbá a nem ellenőrzési jellegű tevékenységeket. Az ilyen tevékenységekre a legfőbb ellenőrző intézménynek meg kell határozni a standardokat, hogy biztosítsa a munka következetesen jó minőségét (lásd 8. pont).
- (b) A legfőbb ellenőrző intézménynek saját megítélése szerint kell eljárnia a számvetőségi ellenőrzés során felmerülő különböző helyzetekben (lásd 15. pont).
- (c) A társadalmi tudatosság növekedésével egyre inkább nyilvánvalóvá válik az igény az állami forrásokat kezelő személyek és intézmények elszámoltatására. Ezért fontos, hogy kialakítsák az elszámoltatás folyamatát, és az eredményesen működjön (lásd 20. pont).
- (d) A kormányzaton belüli megfelelő információs, kontroll, értékelési és beszámolási rendszerek kialakítása elősegíti az elszámoltatást. A vezetés felelős a pénzügyi beszámolók és egyéb információk formájának és tartalmának helyességéért és elégségességéért (lásd 23. pont).
- (e) Az illetékes hatóságoknak kell gondoskodniuk a pénzügyi beszámolásra és a közzétételre vonatkozó, a kormányzat igényeihez igazodó, megfelelő számviteli standardok bevezetéséről. Az ellenőrzött szervezeteknek ki kell alakítaniuk a konkrét és mérhető célokat, teljesítményre vonatkozó célkitűzéseket (lásd 25. pont).
- (f) A megfelelő számviteli standardok következetes alkalmazásának a pénzügyi helyzet és a működés eredményének valós bemutatását kell biztosítani (lásd 28. pont).

- (g) A megfelelő belső kontroll rendszer minimálisra csökkenti a hibák és szabálytalanságok kockázatát (lásd 30. pont).
- (h) Jogi szabályozással elősegíthető, hogy az ellenőrzött szervezetek együttműködjenek minden olyan adathoz való hozzáférés biztosításában és fenntartásában, ami az ellenőrzött tevékenységek átfogó értékeléséhez szükséges (lásd 32. pont).
- (i) A legfőbb ellenőrző intézmény ellenőrzési tevékenységének az intézmény törvényi felhatalmazása keretein belül kell maradnia (lásd 34. pont).
- (j) A legfőbb ellenőrző intézménynek tökéletesítenie kell a teljesítmény-mutatók érvényességének megítélésére vonatkozó ellenőrzési módszereit (lásd 45. pont).

7. Az alábbi pontok az ellenőrzés alapelveinek jelentőségét ismertetik.

8. Az ellenőrzés alapelvei előírják:

a legfőbb ellenőrző intézménynek minden lényegesnek tartott ügyben mérlegelnie kell az INTOSAI ellenőrzési standardoknak való megfelelést. Bizonyos standardok nem alkalmazhatók a legfőbb ellenőrző intézmények által végzett egyes tevékenységek esetében, ideértve a bíróságként működő legfőbb ellenőrző intézményeket, továbbá a nem ellenőrzési jellegű tevékenységeket. Az ilyen tevékenységekre a legfőbb ellenőrző intézménynek meg kell határoznia a standardokat, hogy biztosítsa a munka következetesen jó minőségét (lásd 6. (a) pont).

9. Általában véve egy ügy lényegesnek számít, ha annak ismerete valószínűleg befolyásolja a pénzügyi beszámoló vagy a teljesítmény-ellenőrzési jelentés felhasználóját.

10. A lényegességet gyakran az érték szerint ítélik meg, de egy tételnek vagy a tételek egy csoportjának jellemzői vagy természete is lényegessé tehetnek egy ügyet, például, ha törvény vagy egyéb szabály előírja, hogy az adott tételt vagy tételcsoportot, függetlenül az értékétől, elkülönítve kell kimutatni.

11. Az érték és jelleg szerinti lényegességen kívül egy ügy lényegesnek tekinthető a felmerülés összefüggései miatt. Például mérlegelendő egy tétel:

- (a) a pénzügyi információk által nyújtott általános képpel;
- (b) az egészszel, amelynek részét képezi;
- (c) a kapcsolódó tételekkel;
- (d) a korábbi évek megfelelő összegeivel

összefüggésben.

12. A legfőbb ellenőrző intézmények gyakran végeznek olyan tevékenységet, amely szigorú értelemben véve nem minősül ellenőrzésnek, azonban hozzájárul a kormányzati tevékenység javításához. A nem ellenőrzési jellegű munkák közé tartozhat például: (a) adatgyűjtés jelentősebb elemző munka elvégzése nélkül; (b) jogi munka; (c) információ-szolgáltatás a választott törvényhozó testület részére a költségvetési tervezetek vizsgálatával kapcsolatban; (d) a választott törvényhozó testületek tagjainak támogatása a legfőbb ellenőrző intézmény dokumentációjának áttekintésében; (e) igazgatási feladatok; (f) számítógépes adatfeldolgozások. A nem ellenőrzési jellegű tevékenységek értékes információkkal szolgálnak a döntéshozók részére, és ezeknek következetesen magas színvonalúnak kell lenniük.

13. Egyes legfőbb ellenőrző intézmények jellegük és szervezeti felépítésük miatt nem mindegyik ellenőrzési standardot tudják alkalmazni munkájuk valamennyi területére. Például a bíróságként működő legfőbb ellenőrző intézmények munkája – a testületi jellegű és bírósági típusú döntéshozatal miatt – alapvetően eltér az olyan legfőbb ellenőrzési intézmények által végzett pénzügyi és teljesítmény-ellenőrzésektől, amelyeket a főszámvevő által vezetett, hierarchikusan szervezett rendszerben végeznek.

14. A munka jó minőségének biztosítása érdekében követni kell a megfelelő standardokat. Az adott munka jellege vagy a konkrét feladat céljai kell, hogy meghatározzák a követendő specifikus standardokat. A munka-

végzés és annak eredménye jó minőségének biztosítása érdekében minden legfőbb ellenőrző intézménynek meg kell határoznia a politikáját arra vonatkozóan, hogy az intézmény által végzett különböző típusú munkák során mely INTOSAI vagy más specifikus standardokat kell alkalmazni.

15. Az ellenőrzés alapelvei előírják:

a legfőbb ellenőrző intézménynek saját megítélése szerint kell eljárnia a számvetvőszéki ellenőrzés során felmerülő különböző helyzetekben (lásd 6. (b) pont).

16. Az ellenőrzési bizonyíték fontos szerepet játszik az ellenőrnek az ellenőrizendő kérdések és területek, az ellenőrzési tesztek és eljárások jellegének, ütemezésének és terjedelmének kiválasztásával kapcsolatos döntésében.

17. A legfőbb ellenőrző intézmény részére biztosított törvényi felhatalmazás rendelkezései elsődlegesen bármilyen számviteli vagy ellenőrzési konvenciókkal szemben, amellyel ellentmondásba kerülnek. Emiatt a törvényi felhatalmazásnak döntő hatása van azokra az ellenőrzési standardokra, amelyeket a legfőbb ellenőrző intézmény alkalmaz. Következésképpen, az INTOSAI ellenőrzési standardoknak, és valójában bármilyen külső ellenőrzési standardnak, melyet nem a legfőbb ellenőrző intézmény alkotott, nincs kötelező érvénye a legfőbb ellenőrző intézményre vagy annak dolgozóira.

18. A legfőbb ellenőrző intézménynek el kell döntenie, hogy törvényi felhatalmazása teljesítésével milyen mértékben vannak összhangban a külső ellenőrzési standardok. A legfőbb ellenőrző intézménynek azonban fel kell ismernie, hogy az INTOSAI ellenőrzési standardok a számvetvőszéki ellenőrök véleményének konszenzusát testesítik meg, ezért törekednie kell alkalmazásukra minden esetben, amikor azok összhangban vannak a legfőbb ellenőrző intézmény törvényi felhatalmazásával. Összhang hiánya esetén, ahol szükséges, a legfőbb ellenőrző intézménynek szorgalmaznia kell annak megteremtését, hogy lehetővé váljon a megfelelő standardok alkalmazása.

19. A legfőbb ellenőrző intézmény egyes feladatai, ellenőrzési céljai, különösen a pénzügyi beszámolók ellenőrzése tekintetében, hasonlíthatnak a magánszektorban végzett könyvvizsgálat céljaihoz. Ennek megfelelően, a magánszektorban a pénzügyi beszámolók ellenőrzésére a hivatalos szabályozó szervezetek által kibocsátott standardokat a számvetvőszéki ellenőr is alkalmazhatja.

20. Az ellenőrzés alapelvei előírják:

a társadalmi tudatosság növekedésével egyre inkább nyilvánvalóvá válik az igény az állami forrásokat kezelő személyek és intézmények elszámoltatására. Ezért fontos, hogy kialakítsák az elszámoltatás folyamatát, és az eredményesen működjön (lásd 6. (c) pont).

21. Egyes országokban előírják, hogy a beszámolásra kötelezett szervezetek jelentést készítsenek az elnöknek, az uralkodónak vagy az államtanácsnak, többnyire azonban egy választott törvényhozó testületnek számolnak be közvetlenül vagy a végrehajtó hatalmon keresztül. Vannak olyan legfőbb ellenőrző intézmények, melyek bírói hatáskörrel rendelkeznek. Az adott országtól függően, ez a bírói hatáskör kiterjed a számviteli elszámolásokra, a könyvelőkre, sőt a felelős vezetőkre is. Az ilyen intézmények által hozott ítéletek és döntések természetes kiegészítői a rájuk bízott ellenőrzési funkciónak. A bírói tevékenység a külső ellenőrzés általános céljai részének tekintendő, különösen a számviteli kérdésekkel kapcsolatos célok vonatkozásában.

22. Az állami tulajdonú gazdasági társaságoktól is megkövetelik, hogy teljesítsék a közszférára vonatkozó elszámolási kötelezettségeket. Az állami tulajdonú gazdasági társaságok közé tartozhatnak többek között például törvény vagy rendelet által létrehozott vállalkozások, vagy olyanok, amelyekben az állam többségi befolyással rendelkezik. Függetlenül ezen gazdasági társaságok alapítási módjától, feladataiktól, önállóságuk mértékétől és finanszírozásuk módjától, ezek a szervezetek végső soron a legfőbb törvényhozó testületnek tartoznak elszámolással.

23. Az ellenőrzés alapelvei előírják:

a kormányzaton belüli megfelelő információs, kontroll, értékelési és beszámolási rendszerek kialakítása elősegíti az elszámoltatást. A vezetés felelős a pénzügyi beszámolók és egyéb információk formájának és tartalmának helyességéért és elégségességéért (lásd 6. (d) pont).

24. A helyes és elégséges tartalmú pénzügyi jelentések és beszámolók a szervezet pénzügyi helyzetét és tevékenységének eredményét fejezik ki. A szervezet kötelezettsége az is, hogy kialakítsa azt az alkalmas rendszert, amely tárgyhoz tartozó és megbízható információkat szolgáltat.

25. Az ellenőrzés alapelvei előírják:

az illetékes hatóságoknak kell gondoskodniuk a pénzügyi beszámolásra és a közzétételre vonatkozó, a kormányzat igényeihez igazodó, megfelelő számviteli standardok bevezetéséről. Az ellenőrzött szervezeteknek ki kell alakítaniuk a konkrét és mérhető célokat, teljesítményre vonatkozó célkitűzéseket (lásd 6. (e) pont).

26. A legfőbb ellenőrző intézménynek együtt kell működnie a számviteli standardokat kidolgozó szervezetekkel, hogy elősegítse a megfelelő számviteli standardok meghatározását a kormányzat számára.

27. A legfőbb ellenőrző intézménynek javaslatot kell tennie az ellenőrzött szervezeteknek, hogy mérhető és világosan meghatározott célokat alakítsanak ki és meghatározzák a megvalósításukhoz szükséges teljesítménycélokat.

28. Az ellenőrzés alapelvei előírják:

a megfelelő számviteli standardok következetes alkalmazásának a pénzügyi helyzet és a működés eredményének valós bemutatását kell biztosítani (lásd 6. (f) pont).

29. Az a feltevés, hogy a számviteli standardok következetes alkalmazása a valós kép bemutatásának előfeltétele, azt jelenti, hogy az ellenőrzött szervezetnek be kell tartania, és következetesen alkalmaznia kell az adott körülményeknek megfelelő számviteli standardokat. A számviteli standardoknak való következetes megfelelést az ellenőr nem tekintheti döntő bizonyítéknak arra vonatkozóan, hogy a különböző pénzügyi jelentések valós képet mutatnak be. A valós kép kifejezés az ellenőr véleményében többet jelent, mint a számviteli standardok következetes alkalmazását. Ez a feltevés azt hangsúlyozza, hogy az ellenőrzési standardok nem jelentenek többet, mint minimum követelményeket az ellenőr kötelezettségei tekintetében. Arról hogy túllép-e ezen a minimumon, az ellenőr már saját megítélése szerint dönt.

30. Az ellenőrzés alapelvei előírják:

a megfelelő belső kontroll rendszer minimálisra csökkenti a hibák és szabálytalanságok kockázatát (lásd 6. (g) pont).

31. Az ellenőrzött szervezet, és nem az ellenőr felelőssége, hogy erőforrásai védelme érdekében megfelelő belső kontroll rendszert alakítson ki. Az ellenőrzött szervezet kötelessége továbbá, hogy olyan belső kontrollokat alakítson ki és működtessen, amelyek elősegítik a vonatkozó törvényeknek és szabályoknak való megfelelést, valamint a helyénvalóság és a feddhetetlenség érvényesülését a döntéshozatalban. Ez azonban nem mentesíti az ellenőrt az alól, hogy javaslatokat és ajánlásokat tegyen az ellenőrzött szervezetnek, ha a kontrollokat nem megfelelőnek vagy hiányzóknak ítéli.

32. Az ellenőrzés alapelvei előírják:

jogi szabályozással elősegíthető, hogy az ellenőrzött szervezetek együttműködjenek minden olyan adathoz való hozzáférés biztosításában és fenntartásában, ami az ellenőrzött tevékenységek átfogó értékeléséhez szükséges (lásd 6. (h) pont).

33. Ahhoz, hogy a legfőbb ellenőrző intézmény megfelelően teljesíthesse ellenőrzési feladatait, biztosítani kell számára, hogy hozzáférhessen az információ- és adatforrásokhoz, továbbá azt, hogy megkereséssel fordulhasson az ellenőrzött szervezet vezetőihez és munkatársaihoz is. Az információkhoz való hozzáférés és a megkeresési jogosultság törvényi szabályozásának követelménye minimálisra csökkenti a későbbi problémákat e területen.

34. Az ellenőrzés alapelvei előírják:

a legfőbb ellenőrző intézmény ellenőrzési tevékenységének az intézmény törvényi felhatalmazása keretein belül kell maradnia (lásd 6. (i) pont).

35. A legfőbb ellenőrző intézményeket általában a legfőbb törvényhozó testület alapítja, vagy alkotmány írja elő létrehozásukat. Egyes esetekben a legfőbb ellenőrző intézmény tevékenységének bizonyos elemei sokkal inkább a kialakult gyakorlaton, mint a jogszabályi előírásokon alapulnak. Általában a legfőbb ellenőrző intézmény létrehozásáról szóló törvény vagy rendelet meghatározza a szervezet formáját (pl. bíróság, testület, bizottság, állami hivatal vagy minisztérium), a tisztségviselők kinevezésének feltételeit és rendjét, a tisztségviselők megbízásának időtartamát, jogkörét, feladatait, funkcióit és általános kötelezettségeit, valamint a hivatali tisztségek betöltésével, az elvégzendő feladatokkal és funkciókkal kapcsolatos egyéb kérdéseket.

36. Az adott körülményektől függetlenül a legfőbb ellenőrző intézmény alapvető feladata, hogy megerősítse és előmozdítsa a közpénzekkel és a közvagyonnal való elszámoltathatóságot. Egyes országokban a legfőbb ellenőrző intézmény olyan bíróból álló bíróság, amelynek joghatósága kiterjed az elszámolásra kötelezett állami tisztségviselőkre, akik kötelesek elszámolni felé. Ez a bírói hatáskör megköveteli, hogy a legfőbb ellenőrző intézmény biztos legyen abban, hogy bárki is foglalkozik a közpénzek kezelésével, az köteles arról elszámolni neki és tekintetben az ő joghatósága alá tartozik.

37. E bírói hatáskör és az ellenőrzés egyéb jellemzői fontos kiegészítői egymásnak. Az ellenőrzés ezen jellemzői követik a külső ellenőrzés általános céljait, különösen azokat, amelyek az elszámoltatással kapcsolatosak.

38. A számvevőszéki ellenőrzés a szabályszerűségi és a teljesítmény-ellenőrzést foglalja magában.

39. A szabályszerűségi ellenőrzés magában foglalja:

- (a) a beszámolásra kötelezett szervezetek pénzügyi elszámolási kötelezettsége teljesítésének igazolását, beleértve a pénzügyi nyilvántartások vizsgálatát és értékelését, valamint a pénzügyi beszámolókról alkotott véleményadást;
- (b) a kormányzat egészére vonatkozó pénzügyi elszámolási kötelezettség teljesítésének igazolását;
- (c) a pénzügyi rendszerek és műveletek ellenőrzését, beleértve a vonatkozó törvényeknek és egyéb szabályoknak való megfelelés értékelését;
- (d) a belső kontroll és a belső ellenőrzési funkciók ellenőrzését;
- (e) az ellenőrzött szervezeten belül hozott igazgatási döntések feddhetetlenségének és helyénvalóságának ellenőrzését; valamint
- (f) jelentés készítését olyan, az ellenőrzés során felmerült, vagy ahhoz kapcsolódó bármilyen ügyről, amelyet a legfőbb ellenőrző intézmény megítélése szerint be kell mutatni.

40. A teljesítmény-ellenőrzés a gazdaságosság, a hatékonyság és az eredményesség vizsgálatára irányul és az alábbiakat öleli fel:

- (a) az igazgatási tevékenységek gazdaságosságának vizsgálatát a megalapozott igazgatási elvekhez és gyakorlathoz, valamint vezetési célkitűzésekhez viszonyítva;
- (b) az emberi, a pénzügyi és más erőforrások felhasználása hatékonyságának vizsgálatát, beleértve az információs rendszerek, a teljesítmény-mutatók, a monitoring funkciók, valamint az ellenőrzött szervezetek által a feltárt hiányosságok felszámolására alkalmazott eljárások vizsgálatát; továbbá
- (c) az eredményesség vizsgálatát az ellenőrzött szervezet által kítűzött célok elérése tekintetében, valamint a tevékenységek tényleges hatásának vizsgálatát a szándékolt hatásokhoz viszonyítva.

41. A gyakorlatban átfedés lehet a szabályszerűségi és a teljesítmény-ellenőrzés között. Ilyen esetekben az ellenőrzés típusának meghatározása az ellenőrzés elsődleges céljától függ.

42. Számos országban a legfőbb ellenőrző intézmény teljesítmény-ellenőrzésre vonatkozó törvényi felhatalmazása nem terjed ki a kormányzati programok politikai megalapozottságának felülvizsgálatára. A teljesítmény-ellenőrzés tekintetében a törvényi felhatalmazásnak minden esetben világosan meg kell határoznia a legfőbb ellenőrző intézmény feladat- és hatáskörét a kormányzati tevékenység valamennyi területén, többek között azért, hogy lehetővé tegye a legfőbb ellenőrző intézmény számára a megfelelő ellenőrzési standardok alkalmazását.

43. Egyes országokban az alkotmány vagy a hatályos jogszabályok nem hatalmazzák fel a legfőbb ellenőrző intézményt a végrehajtó hatalom gazdálkodása „eredményességének” vagy „hatékonyságának” vizsgálatára. Ezekben az esetekben az igazgatási döntések helyességének és hasznosságának, valamint a gazdálkodás eredményességének az értékelése a minisztereknek a feladata, akiknek kötelessége az igazgatási tevékenységek megszervezése, és akik a törvényhozó testület előtt felelősséggel tartoznak ezen tevékenységek irányításáért. A szabályszerűségi és törvényességi ellenőrzés hagyományos keretén túlmutató, a legfőbb ellenőrző intézmény által folytatott fenti ellenőrzéseket a „jó gazdálkodás ellenőrzéseként” határozhatjuk meg a legmegfelelőbbben. Az ilyen ellenőrzés célja a közkiadások elemzése a hatékony gazdálkodás általános elveinek tükrében. A kétféle típust – a szabályszerűségi ellenőrzést és a gazdálkodás ellenőrzését – a gyakorlatban egy ellenőrzés keretében el lehet végezni, annál is inkább, mert azok egymást erősítik: a szabályszerűségi ellenőrzés alkalmas a vezetés ellenőrzésének előkészítésére, míg az utóbbi a szabálytalanságokat okozó helyzetek kijavítását eredményezi.

44. A közpénzekkel és a közvagyonnal való elszámoltatás sokkal hatékonyabban valósítható meg ott, ahol a legfőbb ellenőrző intézmény törvényi felhatalmazása lehetővé teszi, hogy minden állami tulajdonú gazdasági társaságnál szabályszerűségi és teljesítmény-ellenőrzést végezhesen, vagy végrehajtását irányíthassa.

45. Az ellenőrzés alapelvei előírják:

a legfőbb ellenőrző intézménynek tökéletesítenie kell a teljesítmény-mutatók érvényességének megítélésére vonatkozó ellenőrzési módszereit (lásd 6. (j) pont).

46. Az ellenőrök bővülő ellenőrzési szerepköre megköveteli az ellenőrzési módszerek és technikák javítását, illetve újak kifejlesztését annak értékelésére, hogy az ellenőrzött intézmények ésszerű és érvényes teljesítmény-mutatókat alkalmaznak-e. Az ellenőröknek maguknak is fel kell használniuk a más szakterületek módszereit és technikáit.

47. A legfőbb ellenőrző intézmény törvényi felhatalmazása határozza meg az általa alkalmazandó ellenőrzési standardok körét.